

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور
مرکز مطالعات، تحقیقات و ارزشیابی آموزشی
دبیرخانه ارزیابی درونی

راهنما و چهارچوب تدوین گزارش ارزیابی درونی در سطح گروه آموزشی

تهیه و تدوین: رضا محمدی

گزارش نهایی ارزیابی درونی به عنوان یکی از بروندهای اصلی (برونداد عمده دیگر را می توان میزان برانگیختگی اعضا هیأت علمی در توجه و اهمیت به کیفیت گروه و نمایاندن وضعیت موجود و مطلوب آن دانست) حاصل از انجام این فرایند در یک واحد دانشگاهی، از جایگاه و اهمیت بسزایی برخوردار است که به اتکاء آن می توان مبنایی مستند و علمی جهت برنامه ریزی با هدف بهبود و ارتقاء کیفیت گروه و ارائه پیشنهادات در سطوح دانشگاه و وزارتخانه فراهم نمود.

از اینرو گزارش ارزیابی درونی آینه لازم را برای انعکاس واقعیتهای واحد سازمانی دانشگاهی (گروه/دانشکده/دانشگاه) فراهم می کند. بنابراین تدوین گزارش یاد شده درباره یک گروه آموزشی، نمایانگر اشتغال ذهنی اعضای هیأت علمی در رابطه با فعالیتهای آن واحد سازمانی است. این گزارش (گزارش نهایی) اصولاً می بایست پس از جمع آوری، تجزیه و تحلیل داده ها و تدوین گزارش مقدماتی هر بخش، توسط اعضای هیأت علمی گروه (کمیته ارزیابی درونی) تدوین شود. هدف نهایی تدوین گزارش ارزیابی درونی، مشخص کردن جنبه های قوت گروه و آشکار نمودن نقاط ضعف و نمایاندن کیفیت گروه آموزشی است؛ بنابراین لازم است از تهیه گزارش حجیم و قطور با تعداد صفحات بسیار که رغبت مطالعه آنرا از دست می دهد، پرهیز شود. ضمن اینکه جداول آماری، عوامل، ملاکها، نشانگرها و جداول رسم شده جهت نمایش سطوح مطلوبیت آنها و هر آنچه را که باعث حجیم شدن گزارش مذکور می شود، بایستی در پیوست قرارداد. البته در قسمت اصلی گزارش جهت روشن شدن مطلب می بایست هر جا که لازم باشد به جداول آماری و جداول ارائه نتایج در خصوص عوامل، ملاکها و نشانگرهای پیوست، ارجاع داده شود.

ویژگیها و چگونگی تدوین گزارش مطلوب ارزیابی درونی

باتوجه به مطالب فوق، مطالب اصلی گزارش ارزیابی درونی، نباید حجم بسیاری را شامل شود. از اینرو انتظار می رود که محتوای اصلی گزارش در سطح گروه آموزشی بین ۳۰ تا حداکثر ۴۰ صفحه باشد (OECD, ۱۹۹۹)؛ QAAHE, ۲۰۰۰؛ به نقل از بازرگان، ۲۰۰۱: ۲۵). از اینرو گزارش باید چنان تهیه شود که جنبه های اصلی بهبود کیفیت به طور آشکار به چشم آید؛ بنابراین بایستی جنبه های قوت گروه آموزشی را نمایان و بدون چشم پوشی نقاط ضعف گروه را آشکار سازد، سپس در هر مورد پیشنهادهای سازنده جهت رفع یا کاهش نقاط ضعف عرضه و در نهایت چگونگی اجرای پیشنهادات و نظارت بر اجرای آنها ارائه شود.

پیشنهاد عرضه شده می بایست با توجه به نتایج حاصل از اجرای ارزیابی درونی و توجه به رسالت و اهداف واحد مورد ارزیابی بصورت مشخص در سه سطح: الف) گروه، ب) دانشکده و دانشگاه و ج) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بیان شود.

همانطوریکه قبلاً اشاره شد، در اجرای مراحل ارزیابی درونی باید میان اعضا هیأت علمی واحد مورد ارزیابی، تقسیم کار به عمل آید. به عبارت دیگر، کمیته ارزیابی درونی انجام امور را به کمیته های فرعی محول کند؛ در

انتهای مراحل اجرایی ارزیابی درونی نیز، هر یک از کمیته‌های فرعی به تهیه گزارش ارزیابی درونی حیطه (عامل) تحت فعالیت خود جهت ارائه به کمیته اصلی پردازند. سپس گزارشها در کمیته اصلی مورد بحث و بررسی قرار گرفته و نهایتاً گزارش اصلی ارزیابی درونی، تدوین شود.

چهارچوب گزارش ارزیابی درونی

همانطور که اشاره شد با توجه به تقسیم وظایف، اجرای فعالیتهای هر عامل مورد ارزیابی به عهده یک کمیته فرعی خواهد بود؛ بنابراین کمیته‌های فرعی می‌بایست بخشی از گزارش مربوط به عامل مورد ارزیابی خود را تدوین کنند. محتوای هر بخش از گزارش باید بین ۵ تا حداکثر ۸ صفحه را تشکیل دهد (بازرگان، ۲۰۰۱: ۲۶). نهایتاً در کمیته اصلی گزارش هر عامل بررسی و گزارش نهایی ارزیابی درونی تدوین می‌گردد.

به عنوان مثال در بخش ۳ یعنی عوامل مورد ارزیابی، یکی از عوامل، عامل مدیریت و سازماندهی گروه می‌باشد که زیر سطح‌های این قسمت بایستی بدین صورت تکمیل شود: در قسمت توصیف می‌بایست به توصیف وضعیت موجود مدیریت و سازماندهی گروه و وضعیت مطلوب آن پرداخته شود. اینکه آیا ساز و کاری جهت برنامه‌ریزی و ارزیابی فعالیت‌های گروه وجود دارد؟ وضعیت آئین نامه‌ها از نظر رضایت اعضا و میزان اجرای آن در گروه چگونه است؟ آیا انتخاب مدیر بر اساس آئین نامه‌های موجود و هر دو سال یکبار صورت می‌گیرد؟ و ... ضمن اینکه وضعیت علمی مدیر گروه فعلی و در صورت امکان یک یا دو دوره قبلی نیز عرضه می‌شود.

بصورت کلی می‌توان گفت وضعیت موجود (توصیف) هر عامل در قالب ملاک‌ها و نشانگرهای تدوین شده و مورد تصویب کمیته ارزیابی

درونی بیان می‌شود.

برای تدوین گزارش ارزیابی درونی چارچوب زیر پیشنهاد می‌شود: (بازرگان، ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱؛ محمدی، ۱۳۸۱):

۱) مقدمه

- ۱-۱- تاریخچه گروه آموزشی
- ۱-۲- رسالت و هدفهای گروه آموزشی / ترسیم وضعیت آرمانی گروه
- ۱-۳- تحولات گروه آموزشی در پنج سال گذشته
- ۱-۴- محدودیتها

۲) چگونگی انجام ارزیابی درونی در گروه آموزشی

- ۲-۱- سؤالهای ارزیابی درونی
- ۲-۲- داده‌های مورد نیاز
- ۲-۳- چگونگی گردآوری داده‌ها، تحلیل، تفسیر و نتیجه‌گیری

۳) عوامل مورد ارزیابی

- ۳-۱- مدیریت و سازماندهی گروه
 - ۳-۱-۱- توصیف
 - ۳-۱-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت
 - ۳-۱-۳- پیشنهاد برای بهبودی
- ۳-۲- هیأت علمی
 - ۳-۲-۱- توصیف
 - ۳-۲-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت
 - ۳-۲-۳- پیشنهاد برای بهبودی
- ۳-۳- دانشجویان (به تفکیک کارشناسی و تحصیلات تکمیلی)
 - ۳-۳-۱- توصیف
 - ۳-۳-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت
 - ۳-۳-۳- پیشنهاد برای بهبودی
- ۳-۴- فرایند تدریس - یادگیری
 - ۳-۴-۱- توصیف
 - ۳-۴-۲- تحلیل و تفسیر
 - ۳-۴-۳- پیشنهاد برای بهبودی

۳-۵- دوره‌های آموزشی به تفکیک کارشناسی و تحصیلات تکمیلی

۳-۵-۱- توصیف

۳-۵-۲- تحلیل, تفسیر و قضاوت

۳-۵-۳- پیشنهاد برای بهبودی

۳-۶- امکانات و تجهیزات آموزشی و پژوهشی

۳-۶-۱- توصیف

۳-۶-۲- تحلیل, تفسیر و قضاوت

۳-۶-۳- پیشنهاد برای بهبودی

۳-۷- دانش‌آموختگان

۳-۷-۱- توصیف

۳-۷-۲- هدف

۳-۷-۳- تحلیل, تفسیر و قضاوت

۳-۷-۴- پیشنهاد برای بهبودی

۳-۸- عملکرد پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی

۳-۸-۱- توصیف

۳-۸-۲- هدف و ماهیت

۳-۸-۳- تحلیل, تفسیر و قضاوت

۳-۸-۴- پیشنهاد برای بهبودی

۴) روابط علمی گروه با سایر گروه‌های همسان در داخل و خارج

۴-۱- توصیف

۴-۲- تحلیل, تفسیر و قضاوت

۴-۳- پیشنهاد برای بهبودی

۵) خلاصه، نتیجه‌گیری و پیشنهاد

۵-۱- پیشنهادها

۵-۲- چگونگی اجرای پیشنهادها و نظارت بر انجام آنها

۵-۳- نتیجه‌گیری درباره کیفیت گروه آموزشی: حال و آینده

• منابع

• پیوستها

* لازم به یادآوری است که در این چارچوب ارائه گزارش با توجه به اینکه عامل مدیریت و سازماندهی به سه عامل تفکیک شده، بنابراین عامل هیأت علمی و امکانات و تجهیزات آموزشی و پژوهشی در فهرست گزارش بصورت مجزا در نظر گرفته شده است؛ کما اینکه می‌توان این دو عامل را به عنوان زیر مجموعه‌های عامل اول در نظر گرفت؛ و در آن قسمت به توصیف، تحلیل و ارائه پیشنهادات پرداخت.

* راهنمای تدوین هر یک از بخشها و عناوین مذکور در چهارچوب پیشنهادی در ادامه ارائه می‌شود.

۱) مقدمه

۱-۱- تاریخچه گروه آموزشی

در این قسمت به بیان تاریخچه گروه؛ از بدو تأسیس تاکنون و بیان تغییر و تحولات گروه و روند توسعه گروه در این مدت زمانی پرداخته می‌شود. همچنین در این بخش به صورت خیلی خلاصه و کلی رشته‌ها یا گرایشهای موجود، مقاطع تحصیلی در هر رشته و گرایش بیان می‌شود.

۱-۲- رسالت و هدفهای گروه آموزشی

در این بخش ضمن اشاره‌ای کوتاه به اهمیت رسالت و اهداف در یک گروه آموزشی، چگونگی تدوین و تصریح آن در فرایند ارزیابی درونی و رسالت و اهداف تدوین شده و نحوه استفاده از آنها در تدوین و تعیین ملاکها، نشانگرها و معیارهای قضاوت در خصوص هر نشانگر، ملاک و عامل بیان می‌شود. در این بخش می‌بایست که رسالت‌ها و وضعیت آرمانی گروه از نظر اعضای هیأت علمی عرضه شود.

۱-۳- تحولات گروه آموزشی در پنج سال گذشته

در این بخش بصورت مختصر می‌توان در قالب یک جدول تعداد اعضای هیأت علمی به تفکیک رتبه، تمام وقت یا پاره وقت بودن، روند جذب اعضای هیأت علمی، تعداد دانشجوی پذیرفته شده به تفکیک سطوح و مقاطع تحصیلی و تعداد دانشجوی فارغ‌التحصیل شده به تفکیک مقاطع و سطوح و آنچه که روند تحول این گروه را در پنج سال گذشته تاکنون نشان می‌دهد، پرداخت. در واقع هدف این قسمت ارائه یک چشم انداز از گروه بصورت جامع و کامل و در عین حال بصورت مختصر و مفید می‌باشد.

۱-۴- محدودیتها

در این قسمت به بیان محدودیت‌های موجود در زمینه انجام این فرایند چه در قالب محدودیت‌های زمینه‌ای (به عنوان مثال نبود فرهنگ خود ارزیابی، مشارکت و ...) محدودیت‌های دروندادی (از جمله بودجه، امکانات و تجهیزات آموزشی و ...) محدودیت‌های فرایندی (از جمله فرایند آموزش طرح و نحوه اجرای آن و ...) و نیز محدودیت‌های پروندادی (ضعف‌های گزارش ارزیابی درونی، میزان برانگیختگی اعضا هیأت علمی در توجه به کیفیت گروه و سعی و تلاش در بهبود و ارتقای آن) پرداخته می‌شود.

۲) چگونگی انجام ارزیابی درونی در گروه آموزشی

۱-۲- سؤالهای ارزیابی درونی

در این بخش اهداف انجام این ارزیابی و سؤالات طرح شده در این خصوص بیان می‌شود. یعنی بایستی اشاره شود که چه سؤالاتی در ذهن اعضا هیأت علمی بوده و درصدد دستیابی به چه اهدافی بوده‌اند که این طرح را بصورت داوطلبانه انجام داده‌اند. به عنوان مثال اینکه فرایند تدریس - یادگیری از چه کیفیتی (مطلوبیتی) برخوردار است؟ فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی اعضا هیأت علمی از چه مطلوبیتی برخوردار است؟ و....

۲-۲- داده‌های مورد نیاز

در این قسمت منابع جمع‌آوری داده‌ها (اعضا هیأت علمی، دانشجویان و...) و نوع داده‌های مورد نیاز از هر کدام از این منابع مشخص می‌شود.

۲-۳- چگونگی گردآوری داده‌ها، تحلیل، تفسیر و نتیجه‌گیری

در این قسمت انواع ابزارهای گردآوری اطلاعات و نحوه تدوین آنها، نحوه جمع‌آوری داده‌ها، چگونگی تحلیل داده‌های گردآوری شده، انواع روش‌های مورد استفاده در این خصوص و تفسیر و نتیجه‌گیری از اطلاعات حاصل شده بصورت خلاصه و مفید بیان می‌شود.

۳) عوامل مورد ارزیابی

۱-۳- مدیریت و سازماندهی گروه

۳-۱-۱- توصیف

در این قسمت سابقه و وضعیت موجود مدیریت و سازماندهی گروه، برنامه‌ریزی توسعه گروه و اصولاً ماهیت وظایف مدیریت گروه بیان می‌شود. در این بخش ضمن اشاره به وضعیت مدیر گروه فعلی، می‌توان ویژگی‌های علمی، مدیریتی و شخصیتی ایشان و نیز مدیران یک تا دو دوره قبلی را نیز مورد توجه قرار داد. سپس وظایف و عملکردی که از مدیریت انتظار می‌رود: اینکه آیا سازوکاری (دستورالعملی) جهت برنامه‌ریزی و ارزیابی فعالیت‌های گروه وجود دارد؟ آیا گروه برنامه توسعه مشخصی در سطوح دراز مدت،

میان مدت و کوتاه مدت دارد؟ آیا اعضای هیأت علمی در برنامه‌ریزی فعالیتهای گروه مشارکت داده می‌شوند؟ و بیان می‌شود.

۳-۱-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت

در این قسمت داده‌های مربوط به این عامل مورد تجزیه و تحلیل و تفسیر قرار می‌گیرد. یعنی وضعیت موجود در خصوص این عامل با توجه به نشانگرها و ملاکهای تدوین شده، با وضعیت مطلوب (اهداف و رسالتهای گروه و معیارهای مطلوبیت نشانگرهای وضعیت مطلوب) مورد مقایسه قرار گرفته و بر این اساس مطلوبیت این عامل مشخص می‌شود.

۳-۱-۳- پیشنهاد برای بهبودی:

در این بخش بر اساس نتایج حاصل شده و تفاسیر صورت گرفته در این مورد، به ارائه پیشنهادات عملی و قابل اجرا پرداخته می‌شود. این پیشنهادات با توجه به نتایج حاصل از سنجش وضعیت موجود گروه با وضعیت مطلوب و اهداف گروه ارائه می‌شوند. پیشنهادات ارائه شده در این قسمت بصورت انشایی و کلی و بدون تفکیک سطوح ارائه می‌شوند.

۳-۲- هیأت علمی

۳-۲-۱- توصیف

در این بخش وضعیت موجود اعضای هیأت علمی گروه به تفکیک رتبه علمی، وضعیت استخدامی، تعداد اعضا هیأت علمی عضو کمیته ارزیابی درونی و ویژگیهای علمی، آموزشی و پژوهشی این افراد و اینکه ترکیب و توزیع اعضا هیأت علمی موجود تا چه اندازه پاسخگوی نیازهای گروه (آموزشی و پژوهشی) است؟ فعالیتهای آموزشی اعضا هیأت در چه وضعیتی قرار دارد؟ وضعیت همکاریهای آموزشی و پژوهشی و تبادل تجربه بین اعضا هیأت علمی چگونه است؟ وضعیت برنامه مشاوره اعضا هیأت علمی گروه چگونه است؟ و... عرضه می‌شود.

۳-۲-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت

در این قسمت اطلاعات جمع‌آوری شده مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. سپس نتایج حاصل از انجام ارزیابی این عامل مورد تفسیر قرار می‌گیرد. این عمل با توجه به معیارهای قضاوت و اهداف گروه صورت می‌گیرد.

۳-۲-۳- پیشنهاد برای بهبودی

در این قسمت براساس نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات و داده‌ها در مرحله قبلی، پیشنهادات بصورت مستند و با تکیه بر اهداف و رسالت گروه در خصوص عامل مورد نظر عرضه می‌شود.

۳-۳- دانشجویان

۳-۳-۱- توصیف

در این قسمت به توصیف ویژگیهای جمعیت شناختی، علمی و آموزشی دانشجویان به تفکیک مقاطع تحصیلی (کارشناسی - تحصیلات تکمیلی) پرداخته می‌شود. بنابراین سؤالاتی که در این قسمت مطرح هستند، می‌توانند سؤالاتی از این قبیل باشند: ترکیب و توزیع دانشجویان گروه چگونه است؟ وضعیت پیشرفت تحصیلی آنها چگونه است؟ نحوه پذیرش دانشجویان گروه در چه وضعیتی قرار دارد؟ و...

۳-۳-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت

در این بخش اطلاعات و داده‌های گردآوری شده در خصوص تک تک نشانگرها و ملاکهای این عامل با توجه به معیارهای قضاوت و اهداف گروه مورد تجزیه و تحلیل و تفسیر قرار می‌گیرند. بنابراین در این بخش راجع به مطلوبیت این عامل با توجه به مقایسه وضعیت موجود آن و وضعیت مطلوب (نشانگرهای وضعیت مطلوب/معیارهای تحقق هدف) قضاوت و تفسیر صورت می‌پذیرد.

۳-۳-۳- پیشنهاد برای بهبودی

در این قسمت براساس نتایج حاصل شده از مرحله تجزیه و تحلیل و تفسیر، پیشنهادات به تفکیک مقاطع تحصیلی موجود گروه و در خصوص عامل دانشجویان ارائه می‌شود.

۳-۴- فرایند تدریس - یادگیری

۳-۴-۱- توصیف

در این قسمت وضعیت موجود روشهای تدریس مورد استفاده اعضای هیأت علمی، مواد و وسایل آموزشی و کمک آموزشی مورد استفاده در تدریس، سنجش و ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان و نحوه بازخورد به آنها توصیف می‌شود. بنابراین ماهیت فرایند تدریس و یادگیری در گروه در این بخش بیان می‌شود.

۳-۴-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت

در این قسمت داده‌های گردآوری شده در خصوص هر نشانگر و ملاک مورد تجزیه و تحلیل و تفسیر قرار می‌گیرد. در این بخش می‌توان نتایج را به تفکیک مقاطع تحصیلی (کارشناسی و تحصیلات تکمیلی) عرضه کرد. در این قسمت اطلاعات بیانگر وضعیت موجود با وضعیت مطلوب (معیارهای تحقق هدف/ اهداف فرایندی گروه) مورد مقایسه و نتایج حاصل تفسیر می‌شود.

۳-۴-۳- پیشنهاد برای بهبودی

در این قسمت بر مبنای نتایج و تفسیرهای صورت گرفته در مرحله قبل، پیشنهادات قابل کاربرد و مستند در جهت بهبود کیفیت این عامل در خصوص عامل مورد نظر عرضه می‌شود.

۳-۵- دوره‌های آموزشی

۳-۵-۱- توصیف

در این قسمت وضعیت موجود دوره‌ها: تعداد، سابقه و تنوع، دوره‌ها و رشته‌های گروه توصیف می‌شود. بنابراین به عنوان مثال سؤالاتی که در این قسمت می‌توانند مطرح باشند عبارتند از اینکه: تا چه اندازه امکانات و منابع گروه با دوره‌های دایر مطابقت دارد؟ روند ارزیابی از دوره‌ها چگونه است؟ ترکیب دروس و اهداف دوره‌ها و میزان مطابقت آنها با نیازهای فردی جامعه چگونه است؟ و...

۳-۵-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت

در این قسمت اطلاعات و داده‌های جمع‌آوری شده مورد تجزیه و تحلیل و تفسیر قرار می‌گیرند. تحلیل و تفسیر نتایج حتی‌الامکان بهتر است که به تفکیک مقاطع صورت پذیرد.

۳-۵-۳- پیشنهاد برای بهبودی

در این قسمت با توجه به نتایج حاصل و تفاسیر صورت گرفته، در مرحله قبلی پیشنهادات به تفکیک مقاطع، در خصوص عامل دوره‌های آموزشی عرضه می‌شود.

۳-۶- امکانات و تجهیزات آموزشی و پژوهشی

۳-۶-۱- توصیف

در این بخش وضعیت موجود امکانات و تجهیزات آموزشی و پژوهشی از نظر کمیت، کیفیت، کفایت و تناسب و آنها توصیف می‌شود.

به عنوان مثال اینکه فضای آموزشی و پژوهشی گروه چگونه است؟ کتابخانه و سیستم اطلاع‌رسانی گروه از چه وضعیتی برخوردار است؟ امکانات و خدمات رایانه‌ای گروه چگونه است؟ می‌تواند مورد توجه واقع شده و توصیف شود.

۳-۶-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت

در این قسمت اطلاعات و داده‌های جمع‌آوری شده مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند اطلاعات و داده‌های جمع‌آوری شده (بیانگر وضعیت موجود) با وضعیت مطلوب (معیارهای قضاوت/ تحقق هدف) مورد مقایسه قرار گرفته و نتایج حاصل تفسیر می‌شوند.

۳-۶-۳- پیشنهاد برای بهبودی

در این قسمت براساس نتایج حاصل از مرحله قبلی، پیشنهادات عملی و مستند عرضه می‌شود.

۳-۷- دانش‌آموختگان

۳-۷-۱- توصیف

در این قسمت وضعیت موجود دانش‌آموختگان از نقطه نظر ویژگی‌های علمی، جمعیت‌شناختی، سرنوشت شغلی، ادامه تحصیل و ارتقاء، توانایی‌های (شناختی/مهارتی/نگرشی) آنها و... توصیف می‌شود.

۳-۷-۲- هدف

در این بخش اصولاً هدف از تربیت دانش‌آموختگان توسط این گروه بیان می‌شود. یعنی اینکه گروه از نظر تربیت نیروی انسانی متخصص چه اهدافی داشته و این دانش‌آموختگان به کدام قسمت یا بخش از این اهداف پاسخ گفته‌اند؟ چیستی و ماهیت پرورش و تربیت نیروی انسانی متخصص (دانش‌آموخته گروه) توسط گروه بیان می‌شود.

۳-۷-۳- تحلیل، تفسیر و قضاوت

در این قسمت اطلاعات و داده‌های جمع‌آوری شده مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. نتایج حاصل با توجه به اهداف گروه و معیارهای قضاوت/تحقق هدف که توسط کمیته ارزیابی درونی تدوین شده، مورد تفسیر قرار می‌گیرند.

۳-۷-۴- پیشنهاد برای بهبودی

در این بخش با توجه به نتایج حاصل از مرحله قبلی، پیشنهادات قابل اجرا و مستند در جهت بهبود کیفیت این عامل، در خصوص عامل دانش‌آموختگان عرضه می‌شود.

۳-۸- عملکرد پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی

۳-۸-۱- توصیف

وضعیت موجود فعالیتهای اعضا هیأت علمی گروه از نقطه نظر پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی شامل، کتاب، مقاله، کنفرانسها و سمینارها، خدمات مشاوره به مؤسسات و سازمانها متناسب با حیطه تخصصی گروه مورد توصیف قرار می‌گیرند.

۳-۸-۲- هدف و ماهیت

در این بخش اهداف و ماهیت فعالیتهای پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی توسط اعضا هیأت علمی گروه و اینکه اصولاً این فعالیتها و عملکرد برای پاسخگویی به چه اهداف و نیازهایی است؟ مورد بررسی قرار می‌گیرند.

۳-۸-۳- تحلیل، تفسیر و قضاوت

در این بخش اطلاعات و داده‌های مورد نظر در خصوص این عامل مورد تجزیه و تحلیل و با توجه به اهداف گروه و ماهیت این عامل مورد تفسیر قرار می‌گیرند.

۳-۸-۴- پیشنهاد برای بهبودی

در این بخش بر اساس تحلیل و تفاسیر صورت گرفته پیشنهادات در جهت بهبودی وضعیت و عملکرد گروه در زمینه پژوهشی و عرضه خدمات تخصصی عرضه می‌شود.

۴) روابط علمی گروه با سایر گروه‌های همسان در داخل و خارج

۴-۱- توصیف

در این قسمت وضعیت موجود گروه در زمینه روابط علمی (آموزشی - پژوهشی و ...) با سایر گروه‌های همسان در دانشگاه‌های داخل و خارج توصیف می‌شود.

۴-۲- تحلیل، تفسیر و قضاوت

در این بخش با توجه به ترسیم وضعیت موجود و مقایسه آن با اهداف و وضعیت مطلوب گروه در این خصوص، داده‌ها و اطلاعات موجود تحلیل و تفسیر می‌شود.

۴-۳- پیشنهاد برای بهبودی

در این بخش با توجه به نتایج حاصل از مرحله قبلی، پیشنهادات عملی و مستند در زمینه بهبود وضعیت ارتباط علمی گروه، با سایر گروه‌های همسان در داخل و خارج عرضه می‌شود. لازم به یادآوری می‌باشد که در کلیه زیربخش‌های این قسمت، رسالت و اهداف گروه مبنای اصلی و لازم برای توصیف، تحلیل و تفسیر و ارائه پیشنهادات می‌باشد.

یادآوری: پیشنهادات موردنظر در خصوص هر عامل در قسمتهای ۳ و ۴ بصورت کلی و با اتکاء بر نتایج تحلیل و تفسیرهای صورت گرفته در خصوص آن عامل ارائه می‌شوند. ضمن اینکه در بخش ه یعنی خلاصه، نتیجه‌گیری و پیشنهادات به جمع‌بندی پیشنهادهای ارائه شده و تفکیک آنها در سطوح گروه، دانشکده و دانشگاه و وزارتخانه پرداخته می‌شود.

۵) خلاصه نتیجه‌گیری و پیشنهادات

این قسمت از گزارش ارزیابی درونی مهمترین قسمت و در واقع چکیده و حاصل سایر قسمتهای گزارش می‌باشد. بنابر این لازم است بصورت دقیق و با مشارکت کلیه اعضا هیأت علمی گروه تدوین شود.

۵-۱- پیشنهادها

در این قسمت به جمع‌بندی نظرات و پیشنهادهای ارائه شده در خصوص عوامل مورد ارزیابی و قسمتهای مذکور و دسته‌بندی آنها در سطح گروه، دانشکده و دانشگاه و وزارت متبوع پرداخته می‌شود.

بدیهی است که مسائل و مشکلات گروهها، همگی به گروه، دانشکده، دانشگاه و یا وزارتخانه بر نمی‌گردد. بنابراین لازم است که پیشنهادها با توجه به قابلیت اجرای آنها به تفکیک سطوح گروه، دانشکده، دانشگاه و وزارتخانه متبوع و بدون تقسیم‌بندی در سطح عوامل مذکور ارائه شوند. به عبارت دیگر پیشنهادات بایستی بدون تفکیک در سطوح عوامل و در قالب پیشنهادات به گروه، دانشکده و دانشگاه و وزارتخانه متبوع ارائه شوند.

۲-۵- چگونگی اجرای پیشنهادها و نظارت بر انجام آنها

در این بخش راه‌کارهای عملی در اجرای پیشنهادات و چگونگی اطمینان از صحت انجام آنها عرضه می‌شود. در این قسمت نقش گروه، دانشکده و دانشگاه و وزارتخانه متبوع در اجرای پیشنهادها شفاف و روشن می‌شود. سپس چگونگی اجرای پیشنهادات و نظارت بر انجام آنها عرضه می‌شود.

۳-۵- نتیجه‌گیری درباره کیفیت گروه آموزشی: حال و آینده

در این قسمت به نتیجه‌گیری در خصوص کیفیت گروه با اتکاء به نتایج حاصل شده، رسالت و اهداف گروه پرداخته می‌شود. بنابراین در اینجا راجع به اینکه آیا وضعیت موجود گروه (کیفیت گروه) در سطح مطلوبی قرار دارد یا نه قضاوت و برنامه آینده گروه جهت حفظ بهبود و ارتقاء کیفیت گروه ارائه می‌شود. به عبارتی خلاصه نقاط قوت‌ها، ضعفها، فرصتها و تهدیدهای گروه و فعالیتهای آینده (برنامه استراتژیک گروه برای تحول و حذف/ کاهش فاصله میان وضعیت موجود و مطلوب) برای ایجاد تحول، نوع فعالیتهای، مسئول پیگیری و مدت زمان انجام فعالیتهای به صورت جامع و عملیاتی ارائه می‌شود.

منابع:

در این قسمت منابع (فارسی / انگلیسی) استفاده شده در طرح ارزیابی ذکر می‌شود.

پیوستها:

در این قسمت نسخه‌ای از ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات، جداول آماری و جداول ارائه نتایج (سطوح مطلوبیت) در خصوص عوامل؛ مجموعه عامل، ملاکها نشانگرهای و معیارهای قضاوت و تحقق هدف تدوین و تصویب شده بوسیله گروه و ... ارائه می‌شود.